

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการพระราชทานนาม (การตั้งชื่อ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลพร หิรัญบุรณะ

บทคัดย่อ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระอัจฉริยภาพในการพระราชทานนาม (การตั้งชื่อ) โดยที่พระองค์ฯ ทรงจัดนามนั้นเป็นชุดๆ ตามหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมกับผู้รับพระราชทานนาม ตั้งนามต้นศัพท์ “ศศ” ที่พระองค์ฯ พระราชทานให้สถานการศึกษาอันเป็นที่มาของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนั้น นามที่พระองค์ฯ พระราชทานให้สุนัขหลวงครอบครัวของคุณทองแดง พระองค์ฯ ทรงจัดเป็นชุดๆ เช่นกัน อาทิ ชุดต้นไม้ที่มีชื่อทอง ชุดขนมไทยที่มีชื่อทอง ชุดน้ำ ชุดข้าว ชุดนิล ชุดเงิน ชุดอียิปต์ และชุดแกง นามเหล่านี้ แสดงถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ที่ทรงศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องศัพท์ และรากศัพท์ และนำมาผูกกันเป็นชุดของนาม

Abstract

The talents of His Majesty King Bhumibol Adulayadej are reflected in his naming skills. His Majesty the King is skillful in creating names which are appropriate to the prospective owners and these names show his interest in researching meanings of words and their roots. These names include those with the prefix “sasa” from which the title “Sasin School of Business Administration, Chulalongkorn University is derived. Other names are sets of names of the royal dogs in Tongdaeng’s family. These names were classified into sets or themes including those referring to plants, desserts, water, rice, black sapphire, silver, Egyptian figures and curry or kaeng.

บทนำ

U ทความเรื่องพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการพระราชทานนาม (การตั้งชื่อ) นี้ผู้เขียนได้รับแรงบันดาลใจในการเขียนจากการที่เคยได้ฟังคำบรรยายพิเศษของท่านศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.คุณกัญดา ธรรมมงคล ที่ได้เล่าเรื่องสุนัขทรงเลี้ยงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ คุณทองแดง ให้แก่อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันภาษาฯ ณ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและกรุณาอ่านร่าง แก่ไข บทความรวมทั้งคำแนะนำ และกำลังใจจากท่านทำให้บทความนี้สำเร็จได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณกัญดา ธรรมมงคล มา ณ ที่นี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระอัจฉริยภาพในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านหัตถกรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงต่อเรือใบประเภทอินเตอร์โพรลส์ เรือใบประเภทโอเค และเรือใบประเภทม็อท และทรงคิดประดิษฐ์กังหันน้ำชัยพัฒนา เพื่อบำบัดน้ำเสียโดยการเติมออกซิเจนให้น้ำ และพระองค์ได้ทรงคิดค้น “ไปโอติเซล” จากน้ำมันปาล์มประกอบอาหารมาเป็นเชื้อเพลิงเครื่องยนต์ (ฐิติรัตน์ เกิดหาญ, 2549) ด้านดนตรี โดยทรงพระราชนิพนธ์ทำนองและบทเพลง (กรมวิชาการ, 2530) ด้านภาษาและวรรณกรรมปรากฏเป็นที่ประจักษ์ในพระราชนิพนธ์ร้อยกรองคำอวยพรปีใหม่ พระราชดำรัส บทความ และหนังสือ พระราชนิพนธ์หลายเรื่อง และโดยเฉพาะหนังสือพระราชนิพนธ์เล่มล่าสุดเรื่องทองแดง (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, 2547) หรือ The Story of Tongdaeng เกี่ยวกับสุนัขทรงเลี้ยงที่เฉลียวฉลาดจงรักภักดีที่ได้รับพระราชทานนามว่าทองแดง (พลาดิษฐ์ สิทธิธัญกิจ, 2549) อันเป็นที่มาของบทความนี้ ที่จะกล่าวถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อีกด้านหนึ่ง คือพระอัจฉริยภาพในการพระราชทานนามหรือการตั้งชื่อ ซึ่งผู้ที่ได้อ่านหรือได้ยินชื่อหรือนามที่พระราชทานมักจะกล่าวยกย่องพระองค์ว่าชื่อหรือนามนั้นเหมาะสม มีความหมายดี แสดงถึงพระปรีชาญาณจากการที่ทรงศึกษาและสนพระทัยเรื่องศัพท์ ที่มาของศัพท์และรากศัพท์ อีกทั้งยังทรงให้ความสำคัญและค้นคว้า

เกี่ยวกับศัพท์บาลีและสันสกฤตเพราะทรงเข้าพระทัยว่า หากเข้าใจศัพท์และที่มาของศัพท์แล้วจะช่วยให้เข้าใจถึงความหมายได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น (กัญดา ธรรมมงคล, 2549)

ตัวอย่างของนามที่พระราชทานให้กับสถาบันการศึกษาและชื่ออาคาร เช่น นามของสถาบันและอาคารในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีคำ “ศศ” เป็นคำสันสกฤตแปลว่ากระต่าย เพื่อเป็นต้นศัพท์หรือแม่บทในอันที่จะผสมคำสำหรับนามของสถาบันและสิ่งที่เกี่ยวข้องเพราะในปีที่พระราชทานนามนั้น (2530) เป็นปีเถาะหรือปีกระต่ายพอดี และพระองค์ทรงพระราชสมภพในปีกระต่ายด้วย ดังนั้นนามของสถาบัน คือ ศศินทร์ ซึ่งมีความหมายที่เกี่ยวข้องถึงความเป็นผู้นำ หรือประมุขเพื่อเป็นที่ระลึกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นผู้พระราชทานให้ นับแต่นั้นเป็นต้นมาจึงมีนามทางการสำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ เช่น นามของอาคารเรียนคือ “ศศปฐุศาลา” อาคารหอพักมีนามว่า “ศศนิเวศ” ห้องอาหารมีนามว่า “ศศภัตต” ร้านดอกไม้มีนาม “ศศมาลี” และโรงยิมออกกำลังกายมีนามว่า “ศศพล” นาม “ศศินทร์” เป็นที่ปลื้มสำหรับท่านผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับสถาบันนั้นเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างนามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานที่น่าสนใจและจะนำมากล่าวต่อไปคือ นามที่พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานให้ครอบครัวคุณทองแดง พระองค์ได้พระราชทานนามให้สุนัขหลวงลูกที่เกิดจากคุณทองแดงกับคุณทองกวาวซึ่งเกิดในเดือนสิงหาคมเป็นชื่อของชุดต้นไม้ที่มีคำว่าทองปรากฏอยู่ และพระราชทานนามสกุลว่า เจริญเกษตร ด้วยเหตุที่คุณทองกวาวเคยเป็นสุนัขจรอาศัยอยู่ที่ร้านตัดผม นามของสุนัขตระกูลเจริญเกษตรนี้มี 9 นาม คือ ทองพันชั่ง ทองมีตชุด โล่ห์ทอง ทองเดือนห้า สร้อยทอง ทองอุไร ทองเครือวัลย์ และลักทอง สำหรับทองมีตชุดนั้น แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการพระราชทานนามที่มีความหมายเหมาะสมกับประวัติของสุนัขเจ้าของชื่อที่ต้องใช้มีดผ่าออกมาตอนคลอด และนามนี้ยังเป็นนามของต้นไม้ตระกูลทองกวาวที่พระองค์ทรงค้นพบในพจนานุกรมของนายแพทย์ยอร์ช แมคฟาร์แลนด์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยค้นคว้าความหมายของคำ และรากศัพท์ ส่วนนามสกุลที่พระราชทานให้คุณทองแดงคือ สุวรรณชาติ ซึ่งแปลว่าทองแดงตั้งนามของคุณทองแดง (พลาติคัย สิทธิธัญกิจ, 2549) นอกจากนั้นนามของลูกและหลานของคุณทองแดงที่ได้รับพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงจัดเป็นชุดๆ ตามตระกูลเช่น ลูกของคุณทองแดงกับคุณทองแดงชุดแรกที่เกิดในเดือนกันยายนเป็นนามชุดคนไทยมี 9 นาม คือ ทองชมพูนุท ทองเอก ทองม้วน ทองทัต ทองพลุ ทองหยิบ ทองหยอด ทองอัฐ และทองนพคุณ นามดังกล่าวแสดงว่าพระองค์สนพระทัยในเรื่องขนมไทยที่มักจะมีชื่อเป็นมงคลด้วยการตั้งชื่อทอง นามของขนมชุดนี้มีทั้งที่รู้จักแพร่หลายเช่น ทองหยิบ ทองหยอด และขนมที่เฉพาะผู้เฒ่าผู้แก่จึงพอจะรู้จัก ส่วนคนไทยรุ่นหลังแม้แต่จะหาชมหรือรับประทานยากมากเช่น ทองทัต ทองชมพูนุท หรือทองอัฐ นามขนมไทยชุดนี้เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานชื่อลูกคุณทองแดงก็ได้มีผู้นำขนมดังกล่าวมาสาธิตการทำให้ดู ทำให้สามารถรักษาไว้ไม่สูญหายไปจากวงการขนมไทย

นามชุดต่อไปที่น่าสนใจคือตระกูลน้ำ ซึ่งเป็นนามของสุนัขหลวงที่เกิดจากคุณทองเย็นและคุณทองอยู่ซึ่งเป็นสุนัขทรงเลี้ยงพันธุ์บาเซนจิ มี 7 นามคือ น้ำฝน น้ำชา น้ำตาล น้ำนวล น้ำฟ้า น้ำมันปาล์ม หิริญวารี ซึ่งแปลว่าน้ำเงิน นามของสุนัขทรงเลี้ยงชุดน้ำนี้แสดงถึงพระปรีชาสามารถในการใช้นามที่เกี่ยวกับน้ำอันเป็นปัจจัยพื้นฐานของชีวิต

ความเป็นอยู่ของคนไทย และนามที่มีคำว่า “น้ำ” ขึ้นต้น ได้แก่ น้ำฝน น้ำชา น้ำตาล และสำนวน “น้ำฟ้า” และสำนวน “น้ำนวล” ส่วนน้ำมันปาล์มเป็นชื่อของพืชเศรษฐกิจที่นำมาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงริเริ่มในการใช้น้ำมันปาล์มซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องใช้ดีเซลตั้งปรากฏในพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2550 ความว่า

“... มาตอนนี้จะใช้ดีเซลแบบน้ำมันปาล์ม น้ำมันปาล์ม 100 เปอร์เซ็นต์ จะใช้ได้ ไม่ต้องใช้ดีเซลสั่งมาจากเมืองแขก คือถ้าเราใช้ดีเซลจากเมืองแขกอีกหน่อยก็หมด อีกหน่อยหมด แล้วก็เดี๋ยวนี้เขาก็มี เขาก็ไม่ใช้แต่จะเก็บเอาไว้สำหรับมาขายให้เรา เราต้องเสียแพงๆ เราจะใช้ไบโอดีเซลแบบน้ำมันปาล์มที่เราปลูกเอง เราปลูกเองอาจจะมันน้อยหน่อยก็ใช้น้อย อย่ายไปฟุ่มเฟือยใช้มากเกินไป น้ำมันใช้น้อยๆ น้อยแต่เราจะมิ มีใช้ ปลูกต้นปาล์มแล้วมาทำ เชื้อเพลิง ต้นปาล์มมาทอดปลาทอดอะไรต่างๆ ได้ แล้วก็มาใส่ในรถดีเซลได้ใช้แล้วก็ใช้ได้ มันวิ่งช้าหน่อย วิ่งช้าก็ไม่เป็นไร...”

ส่วนนามสุดท้าย “หิริญวารี” แสดงให้เห็นชัดถึงพระปรีชาสามารถในด้านความหมายของคำในภาษาบาลีสันสกฤตของพระองค์ ทำให้นามนี้ที่แม้ดูผิวเผินอาจไม่สามารถเข้าชุดกับนามอื่นที่ต่างนำด้วย “น้ำ” ได้ แต่เมื่อถอดคำแปลแล้วจะเห็นว่าสามารถเข้ากันได้เป็นอย่างดีคือ น้ำเงินนั่นเอง

นามของสุนัขที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานชุดต่อไปเป็นตระกูลข้าว ซึ่งเป็นสุนัขหลวงรุ่นหลานของคุณทองแดงที่เกิดจากคุณทองหยอดและคุณน้ำชา มี 8 นาม ได้แก่ ข้าวโพดเทียน ข้าวตอกดอกไม้ ข้าวหลามตัด ข้าวคลุกกะปิ ข้าวเหนียวมะม่วง (หัวหิน) ข้าวแดงแกงร้อน ข้าวตั้งทรงเครื่อง และข้าวเกรียบวาว นามชุดข้าวเหล่านี้แสดงถึงความสนพระราชหฤทัยและพระปรีชาญาณของพระองค์เกี่ยวกับข้าวอันเป็นธัญพืชหลักของไทย และผลผลิตที่เป็นอาหารพื้นบ้านที่ทำจากข้าว ตลอดจนสำนวนไทยที่มาจากข้าวคือข้าวแดงแกงร้อนซึ่งเป็นคำพังเพยที่ใช้กล่าวถึงผู้ที่มีความกตัญญูรู้คุณอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของคุณทองแดง และสุนัขลูกหลานของคุณทองแดง

นามของสุนัขทรงเลี้ยงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานชุดต่อไปเป็นตระกูลนิลที่เกี่ยวกับอัญมณีประเภทนิลที่เกี่ยวกับตัวละครฝ่ายสิงหรือวานรพงศ์ เรื่องรามเกียรติ์ ในวรรณคดี เป็นนามของสุนัขหลวงที่เกิดจากคุณทองพลูซึ่งเป็นลูกของคุณทองแดงและคุณหิรัญวาริ มีทั้งหมด 6 นาม คือ นิลเอกซึ่งมีสีกายทองแดง นิลพานหรือดำ หมายถึงพระเสาร์แบ่งภาคมาเกิด นิลพัทซึ่งเป็นนามของลูกพระกาล นิลขันซึ่งเป็นนามของพระพิฆเนศแบ่งภาคมาเกิด นิลนนท์ นามของลูกพระเพลิงและนิลเกศ นามชุดนิลนี้แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงศึกษาค้นคว้าและทรงรอบรู้ในวรรณคดีและตัวละครในวรรณคดี และนำชื่อของตัวละครมาเป็นนามของสุนัขทรงเลี้ยงตามลักษณะเด่นที่ปรากฏคือสัตว์มีสีตัวทั้งหมด

นามชุดต่อไปเป็นนามของสุนัขหลวงที่เกิดจากคุณทองพันชั่ง คุณทองมิดขุด และคุณน้ำตึงน้องของคุณนายต่างแม่ของคุณทองหลวงซึ่งเป็นสุนัขหลวงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงกล่าวถึงในหนังสือเรื่องทองแดง (2547) นามชุดนี้มี 6 นาม โดยแบ่งเป็น 2 ชุด คือ “ชุดเงิน” มี 3 นาม คือ กุญเงิน หิรัญมาส (แปลว่าเงินเดือน) และ ซิลโว แสดงถึงพระปรีชาสามารถในเรื่องรากลศัพท์ และ “ชุดอียิปต์” 3 นาม คือ ปะโตเลมีย์ จูเลียสซีซาร์ และคลีโอพัตรา ซึ่งแสดงถึงความสนพระทัยของพระองค์ในเรื่องประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์

นามเรื่องหรือชุดต่อไปเป็นชุดแกงอันเป็นนามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานแก่สุนัขหลวงที่เกิดจากคุณข้าวแดงแกงร้อน และคุณปะโตเลมีย์ มีทั้งหมด 9 นาม คือ แกงมัสมั่น แกงแค แกงเหลือง แกงส้ม แกงเลียง แกงลูกรอก แกงเผ็ด แกงเขียวหวาน และแกงนพเก้า (Thailand International Dog show, 2005) นามชุดแกงนี้แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีความรอบรู้ในเรื่องอาหารพื้นบ้านของไทยในภาคต่างๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันที่ว่าขาดแกงเสียมิได้ แกงมัสมั่น แกงเหลือง เป็นแกงที่คุ้นเคยในภาคใต้ แกงส้ม แกงเลียง เป็นแกงพื้นบ้านของอาหารภาคกลาง ส่วนแกงเผ็ด แกงเขียวหวาน และแกงนพเก้า เป็นแกงกะทิที่นิยมในอาหารไทยภาคกลาง เช่นกัน และที่พิเศษ คือ แกงนพเก้าเป็นนามของสุนัขอันดับที่เก้าของชุดนี้

นอกจากนามที่เกี่ยวกับต้นไม้ ขนมน้ำ ข้าว อัญมณี วรรณคดีของไทย บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์อียิปต์ และแกงแล้ว ยังมีนามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงแสดงพระปรีชาสามารถในการพระราชทานนามเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมแขกพราหมณ์ที่รู้จักกันดีในพิธีตรีขัมปวายหรือพิธีไล่ชิงช้า ซึ่งเป็นพิธีฉลองปีใหม่ของศาสนาพราหมณ์ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จงานพิธีตรีขัมปวาย นามที่ได้พระราชทานชุดนี้เป็นนามของสุนัขหลวงที่เกิดจากคุณข้าวเกรียบวาว และคุณข้าวเหนียวมะม่วง เป็นนาม “ชุดแขก” ซึ่งมี 4 นาม ตามชื่อของสุนัขบริวารทั้ง 4 ของพระตรีมูรติ ซึ่งเป็นมหาเทพผู้ยิ่งใหญ่ในจักรวาล มีศักดิ์สูงสุดในศาสนาพราหมณ์ เพราะเป็นการรวมมหาเทพที่ยิ่งใหญ่สามพระองค์ คือ พระพรหม พระศิวะ และพระวิษณุ ได้แกกันนี้ ราชปาลย์ม จิปปิปะโร และคอบโป นามที่เหมาะสมกับสุนัขทรงเลี้ยงทั้ง 4 สุนัขในชุดนี้ จึงเป็นที่ประจักษ์เด่นชัดว่าทรงมีพระปรีชาญาณรอบรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม วรรณคดีของแขกพราหมณ์เป็นอย่างดี

นอกจากนามที่เกี่ยวกับอัญมณีชุดนิล ที่เกี่ยวกับตัวละครวานรพงศ์ในวรรณคดีรามเกียรติ์ ยังมีนามที่เกี่ยวกับอัญมณีเป็นนามของสุนัขหลวงชุดล่าสุดที่ได้รับพระราชทานนามซึ่งเป็นสุนัขทรงเลี้ยงที่เกิดจาก คุณเพชรรา และคุณทองแท้ มี 3 นาม คือ มรกต โกเมน และเพทาย ตามสีของเจ้าของนามที่เห็นได้ชัดเจน

ดังนั้นการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานนามให้กับคุณทองแดงและลูกหลานของคุณทองแดงโดยแบ่งนามเป็นชุดเป็นเรื่องตามตระกูลต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ที่ทรงใช้พระปรีชาญาณ ในการค้นคว้า ศึกษา และนำความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาผูกกันเป็นนามของสุนัขหลวงเป็นเรื่องๆ หรือเป็นชุด ตามคุณลักษณะเด่นของผู้รับพระราชทานนาม แสดงถึงความพิเศษ โดดเด่น ไม่เหมือนใคร และนี่คือประจักษ์พยานที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อีกด้านหนึ่งที่สมควรนำมาเผยแพร่ให้ประชาชนทั้งหลายได้รับรู้ ชื่นชม และนำไปเป็นแบบอย่างต่อไป

หนังสืออ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). **หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง พระเจ้าอยู่หัว** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- กัญดา ธรรมมงคล. (2549). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระอัจฉริยภาพในการใช้ภาษา. **วารสารภาษาปริทัศน์ ฉบับพิเศษ** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. (2547). **เรื่องทองแดง**. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. (2550). **พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เมื่อวันอังคารที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2550.**
- พลาตศิัย สิทธิธัญกิจ. (2549). **ได้ร่มพระบารมีปกเกล้า : พระราชอัจฉริยภาพในหลวง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ฐิติรัตน์ เกิดหาญ. (2549). **พรจากพ่อผู้ทรงเปี่ยมด้วยพระอัจฉริยภาพ**. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- Thailand International Dog Show. (2005). <http://www.Thailanddogshow.com>

ประวัติผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลพร ศิริบุญรอด:

เป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความชำนาญด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ในบริบทธุรกิจ การวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์ภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมข้ามชาติ